

ДО 165-Ї РІЧНИЦІ ОДЕСЬКОЇ ПРАВОВОЇ ШКОЛИ

кандидата юридичних наук: «Право суб'єкта господарювання на комерційну таємницю та його захист» (Г. О. Сляднева, 2005 р.), «Установчі документи суб'єктів господарювання» (В. С. Петренко, 2006 р.), «Підприємництво як предмет правового регулювання в Україні» (О. В. Бігняк, 2007 р.).

Таким чином, підсумовуючи огляд основних напрямків досліджень, що здійснюються науковцями кафедри, її наукові здобутки, слід зазначити, що багато вже зроблено, у кафедри є великий потенціал, що є запорукою подальшої плідної наукової роботи на шляху служіння вітчизняній науці.

Ключові слова: інтелектуальна власність, теоретичні проблеми права інтелектуальної власності, правова природа відносин інтелектуальної власності, цивільне законодавство, порушення прав інтелектуальної власності у мережі Інтернет, правовий захист прав інтелектуальної власності, проблеми корпоративного права, корпоративні правовідносини.

Стаття присвячена здобуткам та перспективам кафедри права інтелектуальної власності та корпоративного права Національного

університету «Одеська юридична академія». У статті розглядаються два напрямки наукових розробок колективу кафедри — це дослідження у сфері права інтелектуальної власності та у сфері корпоративного права, де отриманні певні наукові результати.

Статья посвящена достижениям и перспективам кафедры права интеллектуальной собственности и корпоративного права Национального университета «Одесская юридическая академия». В статье рассматриваются два направления научных разработок коллектива кафедры — это исследование в сфере права интеллектуальной собственности и в сфере корпоративного права, где получены определенные научные результаты.

The article is devoted achievements and prospects of department of right of intellectual ownership and corporate right for the National university «Odesa law academy». In the article two directions of scientific developments are examined by the collective of department: it is research in the field of right of intellectual property and in the field of corporate right, where receipt scientific results are certain.

УДК 347.91

Р. Мінченко,

доктор юридичних наук, професор, завідувачка кафедри цивільного процесу

І. Андронов,

кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільного процесу

КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Наукова робота професорсько-викладацького складу кафедри цивільного процесу протягом 2005–2010 років відповідала загальному напрямку наукового дослідження науково-дослідної

теми Одеської національної юридичної академії «Традиції і новації у сучасній українській державності і правовому житті» на 2006–2011 роки (державний реєстраційний номер 0106U004970),

а також була безпосередньо пов'язана з комплексною цільовою темою «Традиції та новації у цивільному процесуальному праві України, нотаріальній практиці та в науці правова статистика» відповідно до плану науково-дослідної роботи кафедри на 2006–2011 роки.

На сьогоднішній день науково-дослідна робота кафедри здійснюється в межах загальної теми наукових досліджень Національного університету «Одеська юридична академія»: «Теоретичні та практичні проблеми забезпечення сталого розвитку української державності та права» (державний реєстраційний номер 0110U000671), за комплексною цільовою темою: «Цивільне судочинство у світлі судової реформи в Україні», яка розробляється на кафедрі цивільного процесу відповідно до плану науково-дослідної роботи на 2011–2015 роки.

Завідувач кафедри доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України Мінченко Раїса Миколаївна у 2009 році захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук на тему: «Еволюція державної влади в сучасній Україні (теоретико-правове дослідження)». Є членом Науково-консультативної ради при Верховному Суді України, двох спеціалізованих вчених рад щодо захисту кандидатських і докторських дисертацій, Експертної ради з права при ДАК України з ліцензування та акредитації вищих навчальних закладів I–IV рівнів акредитації.

Професор кафедри Погрібний Сергій Олексійович у 2009 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук на тему: «Механізм та принципи регулювання договірних відносин у цивільному праві України». Професійний суддя. Заступник голови Приморського районного суду м. Одеси. У 2010 році обраний членом-кореспондентом Національної академії правових наук України.

У 2011 році М. М. Ясинок захистив по кафедрі цивільного процесу дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук на тему: «Особливості окремого провадження у

цивільному процесуальному праві України: теорія та практика».

Чинний Цивільний процесуальний кодекс України, а також інші джерела цивільного процесуального законодавства України містять у собі низку новел, що стосуються практично всіх правових інститутів галузі цивільного процесуального права. Запровадження таких істотних змін стало результатом спроби законодавця, зберігши ті процесуальні форми, що виправдали себе на практиці, що не суперечать Конституції України та чинному законодавству, прийнятому протягом останніх років, та відповідають традиціям цивільного процесу України, створити таку процедуру розгляду цивільних справ, що відповідає б європейським та світовим стандартам і забезпечувала б можливість реального захисту судом порушеного, невизнаного або оспорюваного права. Такі принципи зміни в законодавстві вимагають комплексного дослідження розвитку всіх аспектів цивільного процесуального права в нових умовах.

Основною метою науково-дослідної роботи кафедри цивільного процесу у вказаний період є комплексне дослідження галузі цивільного процесуального права у відповідності зі змінами у чинному законодавстві, що відбулися, та використання результатів наукових досліджень у навчальному процесі.

Для досягнення зазначеної мети було поставлено такі завдання:

- вивчення та аналіз змін до цивільного процесуального законодавства;
- вироблення нових та удосконалення існуючих теоретичних положень на підставі аналізу новелізації чинного цивільного процесуального законодавства України;
- використання отриманих результатів у навчальному процесі та при створенні наукових та науково-методичних праць.

Викладачами кафедри підготовлено та захищено 8 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук та 3 дисертації на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук.

Результати дослідження отримали апробацію та впровадження в навчально-виховний процес фахової підготовки студентів за дисциплінами: «Цивільний процес», «Виконавче провадження», «Нотаріат України», «Правова статистика», «Розгляд окремих категорій цивільних справ у суді», «Розгляд окремих категорій спорів про захист права власності в цивільному процесі», «Актуальні питання цивільного процесуального права» через лекційні курси, практичні заняття, методичні рекомендації.

Апробація результатів дослідження здійснювалася у формі доповідей та виступів на науково-практичних конференціях, правових семінарах, круглих столах, публікаціях наукових статей в фахових та інших правових виданнях, загалом результати дослідження знайшли своє відображення в більш ніж 100 наукових публікаціях.

Професорсько-викладацьким складом кафедри загалом підготовлено цілу низку підручників, посібників, а також науково-практичних коментарів, серед них: Правничий довідник для професійних суддів / за заг. ред. С. В. Ківалова. — О. : Юрид. л-ра, 2005 ; Гражданский процесс Украины / под ред. Ю. С. Червоного. — К. : Истина, 2006. — 400 с. ; Цивільний процес України : підручник / за ред. Ю. С. Червоного. — К. : Істина, 2007. — 392 с. (рішенням вченої ради ОНЮА та науково-методичної комісії МОН України посібнику надано гриф Міністерства освіти та науки України) ; Гражданский процессуальный кодекс Украины : науч.-практ. комент. / Ю. С. Червоный, Г. С. Волосатый, В. О. Ермолаева [и др.]. — Х. : Одиссей, 2007. — 791 с. ; Цивільний процесуальний кодекс України : наук.-практ. комент. / С. В. Ківалов, Ю. С. Червоный, Г. С. Волосатый [та ін.] ; за ред. Ю. С. Червоного. — К. ; О. : Юрінком Інтер, 2008. — 656 с. ; Кивалов С. В. Семейный кодекс Украины : науч.-практ. комент. / С. В. Кивалов, Ю. С. Червоный, Г. С. Волосатый, О. М. Калитенко. — К. : Всеукр. асоц. издателей «Правова єдність», 2008. — 456 с. ; Науково-практичний коментар Сімейного

кодексу України : пер. з рос. / С. В. Кивалов, Ю. С. Червоный, Г. С. Волосатый [та ін.] ; за ред. Ю. С. Червоного. — К. ; О. : Юрінком Інтер, 2008. — 504 с. ; Кивалов С. В. Семейное право Украины : учебник / С. В. Кивалов, Ю. С. Червоный, Г. С. Волосатый, О. М. Калитенко ; под ред. Ю. С. Червоного. — К. : Правова єдність, 2009. — 640 с. ; Окреме провадження в цивільному процесі України : навч. посіб. / під ред. Р. М. Мінченко. — К. : КНТ : Дакор, 2010. — 224 с. (рішенням вченої ради ОНЮА та науково-методичної комісії МОН України посібнику надано гриф Міністерства освіти та науки України) ; Цивільний процес України : навч. посіб. для підготовки до іспиту / за ред. Р. М. Мінченко, В. О. Єрмолаєвої. — Х. : Одиссей, 2010. — 184 с. ; Мінченко Р. М. Цивільний процес України : навч. посіб. для студ. денної форми навчання / Р. М. Мінченко, Н. В. Волкова. — О. : Фенікс, 2010. — 128 с. ; Особливості розгляду окремих категорій цивільних справ : навч.-метод. посіб. / Р. М. Мінченко, І. В. Андронов. — О. : Фенікс, 2010. — 72 с. ; Цивільний процес України : підручник / за ред. Р. М. Мінченко та І. В. Андронova. — Х. : Одиссей, 2012. — 496 с.

За ініціативою кафедри цивільного процесу організована і щорічно проводиться міжнародна наукова конференція, присвячена пам'яті Ю. С. Червоного. Традиційно на даній конференції обговорюються актуальні питання, які виникають в науці сімейного права, цивільного права та цивільного процесуального права на відповідних секціях конференції. У роботі конференції приймають участь знані науковці як з Національного університету «Одеська юридична академія», так і з інших вузів України, запрошуються гості й з навчальних закладів Російської Федерації. До участі у конференції запрошуються й юристи-практики: судді, працівники органів прокуратури, адвокати. На день конференції видається збірка тез доповідей її учасників. Крім цього співробітники кафедри приймають активну участь в організації та проведенні щорічної

судових рішень у світлі дотримання положень ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року. Відповідно до ст. 6 § 1 Конвенції кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом. Завдяки тлумаченню Судом положень Конвенції концепція справедливого судового розгляду зазнавала певних змін, еволюціонувала. Судом були вироблені певні критерії реалізації права на справедливий судовий розгляд. Серед таких критеріїв (гарантій) посіло належне місце право на отримання вмотивованого судового рішення як складова права на справедливий судовий розгляд. Така позиція Суду знаходить свій прояв у багатьох його рішеннях, в тому числі й у справах за участі нашої держави. Наприклад, у своєму рішенні у справі *Prongina v. Ukraine* Суд зазначає про те, що ст. 6 § 1 Конвенції зобов'язує суди вказувати причини своїх рішень.

Доволі актуальним і цікавим є наприклад наукових досліджень кандидата юридичних наук, доцента Н. В. Волкової. Вона пропонує поділяти всі існуючі засоби індивідуалізації фізичних осіб на загальні, соціальні та правові. Всі правові засоби індивідуалізації поділяються на два види: приватно-правові та публічно-правові. Найпоширенішими приватно-правовими засобами індивідуалізації людини є цивільно-правові, тобто ті, що передбачені цивільним законодавством.

Традиційно визнаними основними цивільно-правовими засобами індивідуалізації фізичної особи є ім'я (прізвище, ім'я, по батькові) та місце проживання. Останнім часом все більше поширюється використання різних аспектів імені фізичної особи, таких як псевдонім, доменне ім'я, подвійне ім'я тощо. Ця ситуація вимагає вдосконалення правового регулювання відносин, що існують із цього приводу, шляхом внесення змін та доповнень до чинного законодавства.

Головним результатом дослідження стало здійснення теоретичного узагальнення та пропонування нових варіантів вирішення проблем визначення, систематизації та особливостей правового

регулювання цивільно-правових засобів індивідуалізації фізичної особи.

Кандидат юридичних наук, доцент Л. А. Островська присвячує свої наукові дослідження перспективам розвитку похідного позову в Україні. Науковцем детально проаналізоване рішення Конституційного Суду України від 1 грудня 2004 р. № 18-рп/2004 за конституційним поданням 50 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення окремих положень ч. 1 ст. 4 Цивільного процесуального кодексу України. Справа отримала скорочену назву справи про охоронюваний законом інтерес.

Виходячи з тексту рішення суду можна зробити висновок, що акціонери мають право звертатися до суду в якості акціонерів лише у справах про «внутрішньо-корпоративні» спори, що виникають між ними та господарським товариством чи між ними та іншими учасниками. Однак товариство як таке, як юридична особа, має права та інтереси, відмінні від сукупності індивідуальних інтересів учасників. Тому захист його інтересів здійснюється або його органами, як це передбачено цивільним законодавством та статутами господарських товариств, або самими учасниками. Однак в останньому випадку це стає можливим лише в тому випадку, коли це передбачено спеціальним законом або статутом товариства.

Приймаючи таке рішення, однак, Конституційний Суд визнав, що проблема правового захисту індивідуальних інтересів, особливо міноритарних акціонерів, як і виключення можливості зловживання такими інтересами, в сучасному законодавстві України ефективно не вирішена. У результаті акціонери, які мають незначний пакет акцій, взагалі не можуть впливати на діяльність товариства, їх голоси фактично не враховуються на загальних зборах під час прийняття рішень, тобто законодавець свідомо допускає абсолютний пріоритет більшості голосуючих акцій, якими володіють кілька або навіть один акціонер, над меншістю голосуючих акцій, що належать переважній більшості учасників товариства — міноритарним акціоне-

рам, і цим самим відбувається повне погашення законних індивідуальних інтересів останніх інтересами акціонерного товариства, формулювання яких залишається, як правило, прерогативою меншості учасників товариства.

Наукова робота кандидата юридичних наук, доцента Д. В. Соколянського здійснюється у напрямку дослідження договору притримання. Автор зазначає, що договір притримання є двостороннім правочином щодо забезпечення виконання зобов'язання, укладеним між сторонами основного зобов'язання (кредитором і боржником). За формою вказаний договір має бути укладений у письмовій формі (в іншому випадку він є нікчемним) як частина договору, на підставі якого виникає основне зобов'язання, або окремим договором і вважається вчиненим з моменту його підписання сторонами. Договір притримання може бути одностороннім або двостороннім, так як це залежить від того, чи наділені правами та обов'язками обидві сторони договору (ч. 3 ст. 626 ЦК України).

Визначено, що договір притримання може мати суттєве значення у регулюванні відносин між сторонами зобов'язання, саме тому його укладення у багатьох випадках може бути доцільним і ефективним для визначення обов'язків сторін, пов'язаних з притриманням речей.

Досить вагомими є дослідження кандидата юридичних наук, доцента Т. А. Стоянової у сфері судового розгляду справ про усиновлення. На думку авторки, в науці сімейного та цивільного процесуального права, як правило, не приділяється достатньої уваги визначенню місця обліку дітей, які можуть бути усиновлені, та обліку громадян України, які постійно проживають на території України і бажають усиновити дитину. Науковці вже звертали увагу на «необхідність деталізувати «початковий» етап усиновлення», але єдиної позиції стосовно визначення обліку дітей, які можуть бути усиновлені, та обліку громадян України, які постійно проживають на території України і бажають усиновити дитину, не має. На думку авторки,

поряд з судовою процедурою усиновлення доволі важливим є й досудовий етап усиновлення.

Досудовий етап усиновлення — сукупність дій осіб, які бажають усиновити дитину, та органів, які уповноважуються державою щодо координації діяльності з усиновлення, що здійснюються послідовно у відповідності до вимог законодавства.

За результатами проходження досудового етапу усиновлення служба у справах дітей видає кандидату в усиновлювачі висновок про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини.

Висновок про доцільність усиновлення — акт застосування права, індивідуально правовий акт — волевиявлення служби у справах дітей стосовно дотримання умов усиновлення та відповідності його інтересам дитини.

Досить актуальним та важливим для науки цивільного процесуального права є напрямок наукових досліджень доцента В. О. Єрмолаєвої. Авторка дійшла висновків про те, що ЦПК України 2004 року вперше використав термін «предмет доказування». Новелою є ст. 179, яка містить визначення предмета доказування. Запропоноване визначення не відображає основні проблеми цього інституту, так як чітко не вказує, які обставини підлягають доказуванню, які джерела формування предмета доказування, хто відповідає за формування предмета доказування.

Окрім зазначеного В. О. Єрмолаєва переконливо довела, що при вирішенні питання про включення до доказових фактів у предмет доказування важливо те, чи цей факт є суттєвим для вирішення спору, що виник, чи ні. На відміну від матеріально-правових доказів факти частіше за все мають опосередковане відношення до спору, що розглядається. Але мета доказування вимагає встановлення як головних, так і доказових фактів.

Не позбавлені актуальності дослідження старшого викладача О. М. Соломахиної. У своїх роботах авторка аргументовано довела, що держава наділила

нотаріальні органи та певних посадових осіб відповідними повноваженнями, їх компетенція має загалом адміністративне походження, що зумовлює по суті державну відповідальність. Однак ця концепція в сучасних умовах суперечитиме існуванню та діяльності приватних нотаріусів.

Відносячи нотаріуса до зацікавлених осіб (ч. 6 ст. 50 Закону України «Про нотаріат»), законодавець тим самим констатує його зацікавленість у вирішенні справи. Оскільки зацікавленість нотаріуса прямо протилежна інтересам заявника і він повинен відповідати за порушення прав та інтересів заявника, що охороняються законом, то доречніше називати його відповідачем. На підтвердження цієї думки можна навести положення ст. 21 та ст. 27 Закону України «Про нотаріат», які прямо передбачають відповідальність нотаріусів за шкоду, заподіяну особі внаслідок незаконних або недбалих дій. Таким чином, це положення підтверджує наявність матеріально-правових зобов'язань нотаріуса перед особою.

Необхідно звернути увагу й на наукові розробки старшого викладача О. О. Голубцової, присвячені інституту третіх осіб у цивільному процесі України та інших держав. У світлі правової співпраці, що постійно розвивається, з іншими державами цікавим уявляється питання про співвідношення положень цивільного процесуального права різних держав.

Найбільша кількість загальних рис інститутів третіх осіб спостерігається в законодавстві країн пострадянського простору. І це не дивно, адже в нормах цивільного процесуального права зазначених держав загальне коріння, загальна історія. Але разом з тим є і певні відмінності, на які звернула увагу авторка.

Для ЦПК РФ 2002 року досі залишається відкритим питання про те, до кого може бути пред'явлений позов третьою особою, що заявляє самостійні вимоги на предмет спору. Практика розгляду цивільних справ за участі третіх осіб російськими судами свідчить про те, що позов третьої особи, яка заявляє само-

стійні вимоги, може бути пред'явлений, як правило, до обох сторін первинного спору, тобто як до позивача, так і до відповідача. «Йому важливо відстояти в процесі розгляду справи своє самостійне право на предмет спору». А в ЦПК України відтворено правило раніше діючих ЦПК про те, що позов третьої особи пред'являється до однієї сторони або до обох сторін разом (ст. 169 ЦПК 1923 р.). У відмінності від ЦПК РФ ЦПК України (ст. 108) містить вимогу про обов'язкову вказівку в клопотанні підстав вступу (залучення) третіх осіб, що не заявляють самостійні вимоги на предмет спору, в процес.

У ЦПК Білорусі було (у ЦПК решти союзних республік такої норми не було) і залишилося (ст. 65) таке положення, якщо суд визнає, що позов третьої особи не відноситься до справи, він виносить ухвалу про відхилення клопотання третьої особи про розгляд її позову спільно з первинним. У такому разі ця особа не позбавляється права пред'явити самостійний позов. Найправильнішою уявляється практика судів України з даного питання, де третій особі, що заявляє самостійні вимоги на предмет спору, може бути відмовлено в прийнятті позовної заяви лише на загальних підставах, передбачених ст. 136 ЦПК України, що свідчить про визнання її позивачем і наділення її відповідними правами та обов'язками позивача. А ті окремі випадки, коли одночасний розгляд первинного позову і позову третьої особи є недоцільним, то необхідно вирішувати питання про розмежування первинного позову від позову пов'язаної з ним третьої особи.

Також слід відзначити наукові дослідження кандидата юридичних наук, доцента Ю. Ю. Цал-Цалко, присвячені розгляду судами справ щодо поділу спільного майна подружжя. Автором докладно проаналізовано всі засоби доказування, які можуть бути використані сторонами та досліджені судом під час розгляду справ про поділ спільного майна подружжя.

Автор слушно зазначає, що рішення суду не може вважатися обґрунтованим,

якщо воно ухвалене з посиланням лише на пояснення сторін, які не проаналізовані в сукупності з іншими доказами.

Науковцем також розглядається доволі значна проблема, яка нерідко виникає в судовій практиці, зокрема й у справах про поділ спільного майна подружжя, — проблема фальсифікації доказів. Автором проаналізовано найбільш поширені засоби фальсифікації доказів та зроблено пропозиції щодо способів боротьби з ними.

Не викликає сумнівів актуальність наукових досліджень кандидата юридичних наук асистента Ю. В. Неклеси у напрямку дослідження принципів змагальності й диспозитивності та наукового аналізу положень чинного цивільного процесуального законодавства України, які визначають зміст принципів змагальності та диспозитивності.

Досліджуючи принцип диспозитивності, автор приділяє увагу активності суду щодо вирішення питання про вихід за межі позовних вимог при ухваленні рішення у цивільній справі. Розглядаючи принцип змагальності, автор робить акцент на питанні розподілу обов'язків доказування між сторонами судового процесу. Позитивним здобутком роботи вбачається широке використання матеріалів судової практики під час ілюстрації наукових висновків.

Доволі цікавим та новим є напрямок наукових досліджень кандидата юридичних наук асистента Р. В. Карпова, який звертає увагу на особливості переходу прав за заставною. Автор розкриває сутність нового для українського ринку цінного паперу — заставної. На підставі ґрунтовного аналізу положень чинного законодавства України, які визначають порядок обігу цінних паперів та функціонування фондового ринку в Україні, автор дійшов висновку, що заставна за своєю суттю є документарним, ордерним, борговим та іпотечним цінним папером.

Таким чином, наукова робота кафедри цивільного процесу спрямована на розвиток науки цивільного процесуального права, вдосконалення законодавства та юридичної практики, а також

впровадження новітніх наукових розробок у навчальний процес.

Ключові слова: правосуддя, цивільний процес, цивільне судочинство, навчальний процес, наукова діяльність.

Кафедра цивільного процесу Національного університету «Одеська юридична академія» здійснює науково-дослідницьку роботу за комплексною цільовою темою: «Цивільне судочинство у світлі судової реформи в Україні», в межах якої кожен викладач кафедри проводить власну наукову діяльність, спрямовану на розвиток науки цивільного процесуального права, вдосконалення законодавства та юридичної практики, а також впровадження новітніх наукових розробок у навчальний процес. На базі кафедри цивільного процесу організована і щорічно проводиться міжнародна наукова конференція, присвячена пам'яті Ю. С. Червоного, а також проводяться україно-німецькі правові семінари ДААД. Викладачами кафедри підготовлено близько двадцяти підручників, навчальних посібників та науково-практичних коментарів. Результати наукових досліджень знайшли своє відображення в більш ніж 100 наукових публікаціях.

Кафедра гражданского процесса Национального университета «Одесская юридическая академия» осуществляет научно-исследовательскую работу на комплексную целевую тему: «Гражданское судопроизводство в свете судебной реформы в Украине», в пределах которой каждый преподаватель кафедры проводит собственную научную деятельность, направленную на развитие науки гражданского процессуального права, совершенствования законодательства и юридической практики, а также внедрения новейших научных разработок в учебный процесс. На базе кафедры гражданского процесса организована и ежегодно проводится международная научная конферен-

ДО 165-І РІЧНИЦІ ОДЕСЬКОЇ ПРАВОВОЇ ШКОЛИ

ция, посвященная памяти Ю. С. Червоного, а также проводятся украинско-немецкие правовые семинары ДААД. Преподавателями кафедры подготовлено около двадцати учебников, учебных пособий и научно-практических комментариев. Результаты научных исследований нашли свое отражение в более чем 100 научных публикациях.

Department of civil procedure of the National university "Odessa law academy" carries out scientifically-research work after a complex having a special purpose theme: the "Civil procedure in the light of judicial reform in Ukraine", within the limits of that every teacher of department conducts the own scientific activity, sent to development of science of civil judicial law, perfection of legislation and legal practice, and also introduction of the newest scientific developments in an educational process. On the base of department of civil procedure organized and the Internation-

al scientific conference sanctified to memory of J. Chervony is annually conducted, and also the Ukrainian-German legal seminars of DAAD are conducted. The teachers of department are prepare about twenty textbooks of train aid and research and practice comments. The results of scientific researches found the reflection in more than 100 scientific publications.

Література

1. Мінченко Р. М. Теоретико-правові проблеми організації та функціонування державної влади в умовах модернізації механізму української державності : монографія / Р. М. Мінченко ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. — О. : Фенікс, 2008. — 320 с.
2. Ясинок М. М. Особливості окремого провадження в цивільному процесуальному праві України (теоретико-правовий аспект) : монографія / М. М. Ясинок ; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». — О., 2011. — 380 с.

УДК 346.11-346.512

О. Подцерковний,

доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України,
завідувач кафедри господарського права

КАФЕДРА ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА І ПРОЦЕСУ

Створення у 2008 році кафедри господарського права і процесу в стінах Одеської національної юридичної академії (нині — Національний університет «Одеська юридична академія») було важливою подією не тільки для розвитку одеської школи права, але і в цілому правової науки України, особливо її господарсько-правового крила. Адже вперше на рівні провідного центру юридичної науки і освіти Півдня України була втілена в життя ідея інституційного структурування науки та освіти у сфері господарського права та процесу. На чолі кафедри було поставлено докто-

ра юридичних наук, професора Олега Петровича Подцерковного, автора понад 160 наукових робіт з господарського права і процесу, члена науково-консультативних рад при Верховному Суді України та при Вищому господарському суді України, якого згодом у 2010 році було обрано членом-кореспондентом Національної академії правових наук, а у 2012 році — включено у рекомендаційний список арбітрів Міжнародного комерційного суду при ТПП України.

Утворення кафедри — своєчасна реакція на відчутні зрушення у галузі господарського права і процесу, вклю-